

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3789/2524

นายวงศ์สุขชัย ยศตระกูลโจทก์ นางปราณี วรรณพานิช กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1627, ป.พ.พ. มาตรา 1601, ป.พ.พ. มาตรา 1738

ย่อ / หลักกฎหมาย

บุตรนอกกฎหมายที่บิดารับรองแล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1627หาใช้มุ่งหมายเฉพาะบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้จดทะเบียนรับรองบุตรแล้วเท่านั้นไม่ แต่ยังหมายความว่ารวมถึงบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้รับรองโดยพฤติการณ์ที่ปรากฏแก่บุคคลทั่วไปว่าเป็นบุตรด้วยเดิมโจทก์ฟ้องจำเลยเรื่องยืม ให้จำเลยรับผิดที่ผู้ตายกู้ยืมเงินของโจทก์ไปศาลแพ่งพิพากษายกฟ้องโดยเห็นว่าเช็ค 2 ฉบับที่ผู้ตายสั่งจ่ายให้โจทก์มิใช่หลักฐานแห่งการกู้ยืมคดีถึงที่สุด โจทก์จึงมาฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้เรื่องตัวเงิน ให้จำเลยชำระหนี้ตามเช็คที่ผู้ตายสั่งจ่ายไว้ดังนี้ สิทธิของโจทก์ที่อ้างตามฟ้องคดีนี้กับคดีก่อนไม่เหมือนกัน ประเด็นที่วินิจฉัยในคดีทั้งสองเรื่องก็อาศัยเหตุต่างกัน ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำศาลได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า โจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดในฐานะที่เป็นผู้สืบสันดานและทายาทของผู้ตาย ดังนั้นความรับผิดของจำเลยแต่ละคนจึงจำกัดอยู่เพียงไม่เกินทรัพย์สินมรดกของผู้ตายที่ตนได้รับตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1601 และ 1738 วรรคสองอยู่แล้ว หากจำเป็นที่ศาลจะต้องวินิจฉัยซ้ำกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายไม่ การที่โจทก์จะบังคับคดีเอาแก่ทายาทคนใดได้มากน้อยเพียงใด ย่อมเป็นไปตามกฎหมายและเป็นเรื่องที่จะต้องไปว่ากล่าวในชั้นบังคับคดีอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ไม่ใช่เรื่องที่จะต้องว่ากล่าวกันในชั้นนี้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า ม.ซึ่งเป็นสามีจำเลยที่ 1 และเป็นบิดาจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ได้สั่งจ่ายเช็ค 2 ฉบับ จำนวนเงินฉบับละ 200,000 บาท มอบให้โจทก์เป็นการชำระหนี้ต่อธนาคารพาณิชย์การจ่ายเงินและม.ถึงแก่กรรม จำเลยเป็นทายาทของผู้ตายจึงต้องร่วมกันใช้หนี้ดังกล่าว ขอให้บังคับจำเลยร่วมกันใช้เงินตามเช็คจำนวน 400,000 บาทพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์จำเลยที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 และที่ 6 ให้การว่ามีได้เป็นภรรยาและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของ ม.ผู้ตาย จำเลยไม่เคยรับมรดกของผู้ตาย ผู้ตายไม่เคยเป็นหนี้โจทก์ และฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้ำจำเลยที่ 4 ที่ 5 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ให้จำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ร่วมกันชดใช้เงินจำนวน 400,000 บาท และดอกเบี้ยร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเงินเสร็จแก่โจทก์ ยกฟ้องจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1627 บัญญัติว่าบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้รับรองแล้ว ให้ถือว่าเป็นผู้สืบสันดานเหมือนกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้รับรองแล้วตามบทบัญญัติดังกล่าวหาใช้มุ่งหมายเฉพาะบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้จดทะเบียนรับรองบุตรแล้วเท่านั้นไม่ แต่ยังหมายความว่ารวมถึงบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้รับรองโดยพฤติการณ์ที่ปรากฏแก่บุคคลทั่วไปว่าเป็นบุตรด้วย คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยเป็นผู้สืบสันดานของผู้ตายโดยผู้ตายได้รับรองแล้วตามพฤติการณ์ที่ปรากฏ จำเลยมิได้อุทธรณ์ข้อเท็จจริงจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น กรณีจึงต้องถือว่าจำเลยเป็นผู้สืบสันดานของผู้ตายซึ่งมีสิทธิได้รับมรดกของผู้ตายตามกฎหมาย โดยไม่จำต้อง

ขอให้จำเลยร้องขอเข้าเป็นผู้จัดการมรดกหรือขอรับมรดกเสียก่อนดังที่จำเลยฎีกาแต่อย่างใดที่จำเลยฎีกาว่าฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ 2394/2522 ของศาลแพ่งนั้น เห็นว่า ตามคดีของศาลแพ่งดังกล่าวนั้นโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งหกในคดีนี้เรื่องยืมให้จำเลยรับผิดชอบที่ผู้ตายกู้ยืมเงินของโจทก์ไป ศาลแพ่งพิพากษายกฟ้องโดยเห็นว่าเช็ค 2 ฉบับที่ผู้ตายส่งจ่ายให้โจทก์ไม่ใช่หลักฐานแห่งการกู้ยืมตามกฎหมาย คดีถึงที่สุดโจทก์จึงมาฟ้องจำเลยทั้งหกใหม่เป็นคดีนี้เรื่องตัวเงิน ให้จำเลยชำระหนี้ตามเช็คที่ผู้ตายเป็นผู้ส่งจ่าย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสิทธิของโจทก์ที่อ้างตามฟ้องในคดีนี้กับคดีก่อนไม่เหมือนกัน ประเด็นที่วินิจฉัยในคดีทั้ง 2 เรื่องก็อาศัยเหตุต่างกัน ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ 2394/2522 ที่จำเลยฎีกาว่า ศาลควรวินิจฉัยไปในขั้นนี้ที่เดียวว่า ให้จำเลยรับผิดชอบขอบเขตจำกัดเท่าทรัพย์มรดกที่จำเลยได้รับ ไม่ควรปล่อยทิ้งไว้ให้เกิดยุ่งยากในชั้นบังคับคดีศาลฎีกาเห็นว่าคดีนี้ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้แล้วในตอนต้นว่าโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะที่เป็นผู้สืบสันดานและทายาทผู้ตาย ดังนั้นความรับผิดชอบของจำเลยแต่ละคนจึงจำกัดอยู่เพียงไม่เกินทรัพย์มรดกของผู้ตายที่ตนได้รับไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1601 และ 1738 วรรคสองอยู่แล้วหาจำเป็นที่ศาลจะต้องวินิจฉัยซ้ำกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายแต่อย่างใดไม่ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าการที่โจทก์บังคับคดีเอาจากทายาทคนใดได้มากน้อยแค่ไหน ย่อมเป็นไปตามกฎหมายและเป็นเรื่องที่จะต้องไปว่ากล่าวกันในชั้นบังคับคดีอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ไม่ใช่เรื่องที่จะต้องว่ากล่าวกันชั้นนี้ จึงชอบแล้วพิพากษายืน

องค์คณะ

ปรีชา พานิชวงศ์ · สนิท อังสุสิงห์ · สำเนียง ด้วงมหาสอน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3789/2524>